

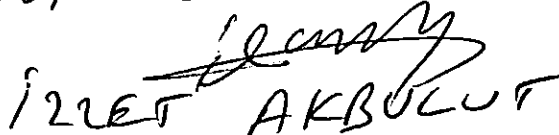
Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin koruyucu basamak, kamu altyapısı, randevu ve tedavi kapasitesi, eğitim, uzmanlık, istihdam ve çalışma koşulları bakımından bütüncül biçimde incelenmesi; kaynakların bölgesel ve sektörel dağılımındaki eşitsizliklerin, hizmete erişememe ile diş hekimi işsizliği arasındaki planlama çelişkisinin nedenlerinin belirlenmesi ve uygulanabilir bir çözüm takvimi oluşturulması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Namık Tan
İstanbul Mu.

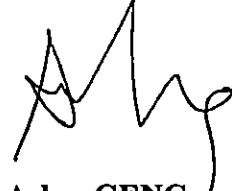

İZZET AKBULUT
BURDUR MU

Ayhan Benet
Adana Mu

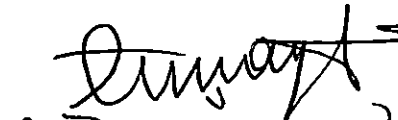

Murat Gan
Samsun
Millet

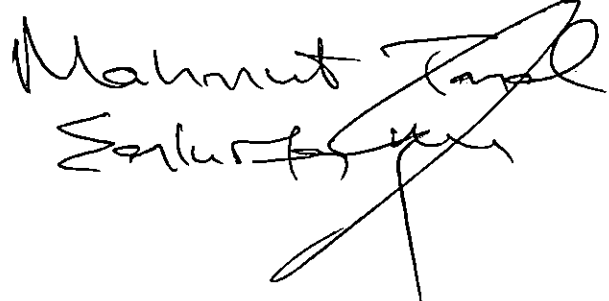

Aşkın GENÇ

Kayseri Milletvekili

A. Tuncay OZKAN
İzmir Mu.

Mahmut Tan
Samsun

GEREKÇE

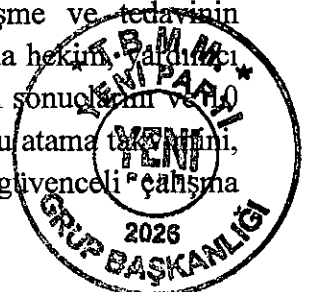
Sağlık Bakanlığının 31 Aralık 2025 tarihinde yayımladığı en güncel Sağlık İstatistikleri Yıllığı'na göre Türkiye'de 50.434 diş hekimi ve 42.995 faal diş ünitisi bulunmaktadır. Bakanlığın 2025 yılına ilişkin kapsamlı sağlık istatistiklerini 2026 yılının ikinci yarısına gelinmesine rağmen henüz kamuoyuyla paylaşmamış olması, ağız ve diş sağlığı alanında güncel veriye dayalı planlama yapılmasını da güçleştirmektedir. Ünitelerin 11.205'i Sağlık Bakanlığına, 8.704'ü üniversitelere, 23.086'sı özel sektöre aittir. Sağlık Bakanlığı ünitelerinde, ünit başına düşen nüfus Türkiye genelinde 7.591, İstanbul'da 10.039 iken tüm sektörler birlikte değerlendirildiğinde bu sayılar sırasıyla 1.969 ve 1.469'dur. Bu dağılım, kamusal kapasite açığının özel hizmete erişebilenlerle erişemeyenler arasındaki eşitsizliği büyüttüğünü göstermektedir. Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatındaki 8.100 personelin yalnızca 38'i diş hekimidir.

2024'ün ilk on bir ayında genel diş hekimliği için 22.313.767 ilk muayene randevusu verilmesine rağmen kişi başı diş hekimine müracaat 2013'te 0,5'ten 2024'te yalnızca 0,7'ye yükselmiş; OECD-31 ortalaması 1,2 olmuştur. Çürük ve sonuçlarının görülme sıklığının 5-9 yaşta yüzde 88'e, 60 yaş üstünde yüzde 99'a ulaşması, yüksek randevu hacminin koruyucu hizmete ve tamamlanmış tedaviye dönüşmediğini göstermektedir. Kamuda 20 dakikalık randevu çizelgelerine rağmen günlük hasta sayısının 30'u aşması, zorunlu kontrol randevuları ve yardımcı personel eksikliği; enfeksiyon kontrolünü, tedavi niteliğini ve çalışan sağlığını risk altına sokmaktadır.

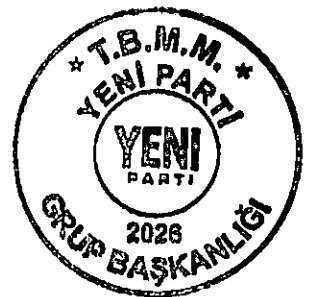
İstihdam verileri planlama krizini daha açık göstermektedir. 2025 ilk atama kurasında 11.658 başvuruya 465 kadro; 2026 kurasında 16.370 diş hekimi ve 636 uzman olmak üzere 17.006 başvuruya yalnızca 521 kadro açılmıştır. Bu kadroların 314'ü diş hekimi, 207'si uzmandır; 26 Haziran 2026 tarihli açıktan atama ilanında ise iki unvana da yer verilmemiştir. Diş hekimliği kontenjanları 2024'te 9.801, 2025'te 7.638, 2026'da 6.762 olsa da birikmiş işsizliği azaltacak eğitim-istihdam eşgüdümü kurulmamıştır. Ayrıca 95 fakültenin 7'sinde profesör bulunmamakta; 901 profesörün yüzde 72'si yalnızca 26 fakültede görev yapmaktadır.

2026 Kamu Yatırım Programında 20 ilde 1.279 diş ünitisi içeren yatırım paketinin 16,76 milyar liralık büyüklüğü bulunmasına karşın projelerin tamamlanma takvimi, ünitelerin personel ve ekipmanla birlikte faaliyete geçme oranı açıklanmamaktadır. Saha bildirimlerinde Ayancık'ta ünitenin yıllarca arızalı kalması, Çukurca'da periapikal röntgen ve apeks bulucu gibi temel cihazların eksikliği; 25 şehir hastanesinin yalnızca 7'sinde diş kliniği bulunması, mevcut alan ve cihazların etkinliğinin de araştırılmasını gerektirmektedir. 2005'te sağlık ocaklarındaki diş hizmetlerinin kaldırılmasından sonra, 2022'de Eskişehir, Kırşehir ve Karabük'te başlatılan aile diş hekimliği pilotu için ülke çapında takvim açıklanmamıştır.

Bu nedenle Komisyon; MHRS'de muayenenin tedaviye dönüşme ve tedavinin tamamlanma oranlarını, bekleme ve sevk sürelerini; il ve uzmanlık bazında hekim, yardımcı personel, ünit, laboratuvar ve cihaz ihtiyacını; aile diş hekimliği pilotunun sonuçlarını ve 10 bin kadro hedefini; fakülte kontenjanları ile öğretim üyesi dağılımını; kamu atama takvimi, özel sektörde TDB'nin tavsiye niteliğindeki asgari ücret tarifesini ve güvenceli çalışmaya

sorunlarını; iyi hal belgesi başvurularının 2014'te 23'ten 2023'te 365'e yükselmesiyle görünür olan mesleki göçü incelemeli, bütçesi ve uygulama takvimi belirlenmiş ulusal ağız ve diş sağlığı planını ortaya koymalıdır.

...16... no'lu Arařtırma Önergesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Çiğdem Özçakır	Artvin	
Sevda Tınaz	Diğirbahr	
A. DİNİZ YANIKÖMERÖĞÜM İSTANBUL		
Süreyya Özyazıcı	muğla	
Aliye Coşak	Antalya	
Eylem Ertuğam	Zonguldak	
Ayca Tařkent	Sakarya	
Tahsin Ocaklı	Rize	
Özge Ceyhan Karakelle		
Talat Dincer	Mersin Mu	
Fahri ÖZKAN	Kırkklareli	
Özgür Ederin İNCELU Adana Mu		
Sevda Mullaoglu	Haray Mu.	
Orhan Sumer	Adana Mu.	
Sevda ALPACI	Darzi Mu.	
Evrin Karakoz	Aydin Mu.	
Süleyman Bülbiç	Aydin Mu.	

